

РЕЦЕНЗІЯ

на дисертаційну роботу Верещуна Андрія Леонідовича на тему: **«Епізоотологічний моніторинг, біологічні властивості ізолятів вірусу та удосконалення серологічної діагностики інфекційного ларинготрахеїту»**, представлену на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 211 – Ветеринарна медицина

Загальна характеристика роботи

Дисертаційна робота Верещуна А.Л. присвячена актуальній проблемі ветеринарної вірусології – інфекційному ларинготрахеїту (ІЛТ) птиці, який спричиняє значні економічні збитки в галузі птахівництва. В умовах високої інтенсифікації птахівництва, масового вакцинування і можливості реверсії вакцинних штамів в патогенні, питання епізоотологічного моніторингу та удосконалення діагностики ІЛТ є надзвичайно важливим. Обрана тема має як теоретичну, так і безперечну практичну цінність.

Актуальність теми

Робота вирішує низку важливих завдань: визначення епізоотологічної ситуації щодо ІЛТ в Україні, вивчення біологічних властивостей ізольованих вірусів та удосконалення методів діагностики цього захворювання. Автором розроблено та апробовано вітчизняну тест-систему ІФА для виявлення антитіл до вірусу ІЛТ, що дозволяє підвищити діагностичну точність та адаптувати тест до вітчизняних умов.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків та рекомендацій

Дисертація має чітку структуру, логічно побудована, методи досліджень відповідають поставленим цілям і завданням. У ході роботи було охоплено значну кількість зразків із різних регіонів України за значний період часу (2010 – 2021 рр.), що свідчить про репрезентативність дослідження. Одержані результати обґрунтовані, підтверджені серією лабораторних досліджень (ІФА, ПЛР, вірусологічні проби, секвенування).

Автор успішно провів типування вірусів ІЛТ, диференціювавши між польовими та вакцинними штамми, що має практичне значення для контролю ефективності вакцинації. Окрім цього, розроблена ІФА-тест система показала задовільну специфічність і чутливість, що дає підстави для її подальшого використання в мережі лабораторій ветеринарної медицини.

Наукова новизна

Наукова новизна полягає в поєднанні епізоотологічного аналізу, дослідження біологічних та молекулярних характеристик ізолятів вірусу ІЛТ, а також у створенні вітчизняної діагностичної ІФА-системи. Проведене секвенування tk-гену вперше дозволило визначити генетичну диференціацію штамів ІЛТ в Україні. Запропоновані рішення є новими і придатними для впровадження у практику.

Практичне значення

Результати роботи можуть бути впроваджені у діяльність лабораторій Держпродспоживслужби, ННЦ «Інститут експериментальної і клінічної

ветеринарної медицини» та інших установ ветеринарного профілю. Особливої уваги заслуговує запропонована тест-система ІФА, яка може бути адаптована до масового діагностування.

Оцінка оформлення

Дисертація написана державною мовою, грамотно оформлена, відповідає вимогам до дисертаційних робіт. Ілюстративний матеріал (схеми, таблиці, графіки) повністю відповідає змісту і сприяє кращому розумінню дослідження. Літературний огляд охоплює як сучасні вітчизняні, так і зарубіжні джерела.

Зауваження

1. В розділі 3 наведено результати серологічних досліджень щодо наявності антитіл до інфекційного ларинготрахеїту у курей в 2010 – 2021 рр., за результатами якої не зовсім зрозуміло динаміку виявлення позитивних сироваток в залежності від кількості вакцинованої птиці.

2. Бажано було додати в текст дисертації дані щодо вакцин, які були використані для профілактики ІЛТ.

3. У розділі з висновками доцільно було б розширити порівняльну характеристику чутливості розробленої ІФА-системи із закордонними аналогами.

4. У роботі бракує короткого аналізу поширення ІЛТ у країнах ЄС, що могло б надати ширший контекст.

Ці зауваження не знижують загального позитивного враження від дисертаційної роботи.

Висновок

Дисертація Верецуна Андрія Леонідовича на тему: «Епізоотологічний моніторинг, біологічні властивості ізолятів вірусу та удосконалення серологічної діагностики інфекційного ларинготрахеїту» оформлена згідно з наказом Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 року «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації», є завершеною науково-дослідною роботою, яка за актуальністю обраної теми, науковою новизною, теоретичним та практичним значенням отриманих результатів, рівнем і обсягом виконаних досліджень, повністю відповідає вимогам, що передбачені Порядком присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії (затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року), а її автор заслуговує на присудження ступеня доктора філософії зі спеціальності 211 «Ветеринарна медицина»

Завідувачка лабораторії молекулярної
діагностики ННЦ «Інститут
експериментальної
і клінічної ветеринарної
медицини», к. вет. н., ст. досл.

Поліна ЮРКО

Підпис Юрко П.С.
Головний спеціаліст
Кирило О.М.
" 10 " 06 2023 р.